

Виходить у Львові що
дня (крім неділі і гр.
кат. субот) о 5-ї го-
дині по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12

Письма приймають за
лиц франковані.

Рукописи звертають за
лип на окреме жадане
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації незапечатані
вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Криза на Угорщині а Цісар. — Непокой в Хорватії. — Розчароване короля Петра сербського. — Російська демонстрація проти Туреччини і ситуація на Балкані. — „Пропорець“ против кн. Фердинанда.)

О скілько із всіляких вістей з Угорщини можна зрозуміти ситуацію, то виходило би, що ліберальна, доси найсильніша партія на Угорщині, готова станути до борби против опозиції. Всі розважніші політики угорські признають тепер, що поступоване опозиції загнано Угорщину в безвихідне положене і що тепер трудно буде собі дати раду, однакож треба опозиції сьміло заглянути в очі. — Е. Вел. Цісар побуде на Угорщині всого лиши десять днів, бо з кінцем місяця мусить вертати до Відня на повитане англійського короля, але в будапештських кругах політичних мають повну надію, що мимо так короткого часу монархії удасться щасливо залагодити справу, позаяк всі чинники будуть всіма силами причиняти ся до того та її опозиція мабуть не буде робити трудностей. — Можна припустити, що дуже поважна ситуація на Балкані і повага монарха вплинуть на Мадярів на стілько, що

они в теперішну пору не схочуть нарушувати єдності армії, котра в кождій хвилі може за потребувати одностайного проводу і однакової команди. Тепер не пора укладати нову, мадярську команду та учити її в армії, котра в переважній частині зложена з вояків не мадярської народності.

Впрочім заводжене нової команди мадярської в армії наробило би ще лише заколоту і пепокоїв. Нині н. пр. в Хорватії скоро лиш де вивісять угорську хоругву, то вже настають розрухи, ось як то було віторок в селі Запресич коло Загребу, де на двірці в день уродин Цісаря вивішено мадярську хоругву побіч хорватської. Зараз збігло ся яких 600 до 800 селян і зажадали усунення хорухви, а коли того не зроблено, они напали на стацію і самі її здерла. Жандармерія, уставлена перед двірцем, стріляла 11 разів до селян і 2 убили на місці, 7 ранili тяжко, 1 з них опієя по-мер, а 20 людей зринала легко.

Сербський король Петро мабуть лагодить ся вже покидати Сербію. Він, здається, не сподідався, що дістане ся під опіку тих, що убили його попередника, та що буде мусів то робити, що они єму скажуть. Після вістей, які одержали деякі віденські газети з Білграду, виходило би, що в Білграді заносить ся на нову катастрофу. Убийники послідного Обре-

новича стали ся диктаторами в Сербії, а в Білграді єсть нині міродайне офіцірське касино а не королівська палата. В корпусі офіцирським мало прийти до роздору, бо офіцирам, що не належали до заговору, замикають аванс, ува-жаючи їх за небезпечних як прихильників давної династії. Камарілля офіцірська усуває так само і цивільних урядників, ко-трих уважає за небезпечних для себе. Су-против сего всого стойть король Петро бессильний; він не має ні приятелів ні при-хильників а окружений лиш самими заговір-никами і убийниками. Серед таких обставин нікого не здивує, що король мав вже дати ся почту з тим, що готов подякувати і виїхати із Сербії. Впрочім в білградських кругах зачи-нають вже говорити, що король Петро скоріше чи пізніше стане ся жертвою офіцірської ка-мариллі. В кругах офіцірських зачинають вже явно говорити, що треба буде покликати на сербського короля чорногорського князя. Кажуть навіть, що вже іздила депутація з тим пред-ложенем до князя і він на то згодив ся Як би й не було, а Сербію здається нова кри-за. Король Петро готов покинути Сербію і на-робити, що они єму скажуть. Після вістей, віть сказав вже перед кількома днями, що жа-які одержали деякі віденські газети з Білграду, лує того, що станув на сербські землі, бо він виходило би, що в Білграді заносить ся на проживаючи доси за границею, не розуміє ся нову катастрофу. Убийники послідного Обре-на інтригах заговірників.

5)

БОСНА І ГЕРЦЕГОВИНА

(Після Прайндльсбергер.-Мр., др. Вальтера, Реннера, Делі і др. зладив К. Вербин).

(Дальше).

Лена і обкопчена від диму верства. Черепа знаходяться сиві, брунатні, чорні, жовтаві і червонаві, а на декотрих знаходяться всілякі окраси, роблені в дуже простий спосіб. Крім того знайдено одну розбиту а дві цілі важки, уживані при ткацких варетатах. З металевих річей знайдено мідяну плитку, котра очевидно служила за прикрасу до чогось, бо з одного боку має дві маленьки нюти як би на то, щоби єї до чогось прибити а з другого боку по середині горб а довкола него вирізане колесо. Крім того знайдено мідяну а може бронзову, а малою домішкою цини обручку карбовану зверху.

На кладовищі або в т. зв. місті померлих коло Єзерини, довгім на 60 а широкім на 34 метрів розкопано яких 500 гробів, котрим буде яких 2500 літ. В одних з тих гробів знайдено кістяк людський, в других лип попіл в спалених трупів, а посеред того кладовища відкрите місце, де палено трупи. Крім того знайдено в гробах множество всіляких річей, які давано помершим до гробу, так н. пр. всілякі річи з зеліза, бронзу і срібла, відтак з бурштину, скла, каменя, кости і глини, а зі зброї мечі і ножі подібні до штыків. Зелізні мечі суть криві і мають вістря лише з одного боку. Найбільше знайдено бронзових річей і они найважніші а скляні пашборок знаходжено в поодиноких гробах по 1000 штук.

Але ідім в дальшу дорогу. На другий день досвіта побачив я долину коло Цазина, головного міста давнього турецького пограничя на півночі. Посеред хороших горбів піднимася крізь, але вії видко ще лише в зарисах.

Передплата у Львові
в агенції днівників
пасаж Гавмана ч. 9 і
в п. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4·80
на пів року " 2·40
на четверть року " 1·20
місячно . . . . . —·40

Поодиноке число 2 с.
З поштовою переве-
силкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року " 5·40
на четверть року " 2·70
місячно . . . . . —·90

Поодиноке число 6 с.

Колись давніми часами приїзджав сюди на літо епіскоп з Кніна; але тоді діялось ще добре а нині може тут перебувати хиба лише за власні гроші. Цазин має нині красний будинок судовий, в котрім мешкає начальник повітовий родом з Угорщини. Тут є також школа садівництва, в котрій учитель також родом з Угорщини причує Турків, як плекати садовину і як робити в городі.

Поправді сказавши, чує ся чоловік в сім повіті, де все магометанське, як у себе дома. Віра тут не стає на перешкоді, а сильна воля, честність і тверезість тутешніх людей потягають до себе. В Європі часто дорікають магометанам, кажуть, що они лініві, противні поступови, що по часті запивають ся, коротко сказавши, що то нужденний народ. А межи християнським граничарем а жителем Країни не відіжу ніякої ріжниці. Тутешній Турок працює досить, але годі жадати від него, щоби він по кільканадцяти роках господарив зараз як з книжки. Поступ відко вже у всім і в тутешнім народі.

З Цазина поїхав я до міста Петъ¹), що лежить в найдікшій закутані Країни, в стороні, де в 1878 р. вела ся последня борба з ворогобниками. Яже приїхав вже пізно вечером і переночував тут в касарні жандармерії а на другий день досвіта вибрал ся зараз в дальшу дорогу до Тодорова і Кладуші, якраз того місця, де закінчилася окупаційна війна. Тодорово звало ся давніше Новіград. Як ві

¹⁾ Попереду в заголовку хибо видруковано „Петъ“ замість Петъ.

Із Севастополя доносять, що російська флотиля, зложена з трох панцирників, чотирьох торпедовців і шість лодій мінових, відплила вечером дня 17 с. м. на турецькі води. Яка єсть ціль сеї флотилі, годі знати, але в міродайних константинопольських кругах кажуть, що російська флотилія не має рішучо нічого грізного на ціли. Небезпечнішо є ситуація на Балкані, де турецьке правительство має вже склади не лише з самими болгарськими ворохобниками, але з турецким населенем. Турки і Албанці в монастирськім відділі не маючи спокою від ворохобників, ані доброї обезпеки від правительства, внесли прошу до султана, щоби йм позволив самим боронити ся від ворохобників, а коли не позволить, то они таки без єго позволення будуть самі боронити ся. — Тимчасом в Македонії ватаги ворохобників воюють непокоять людей. Межи Сколем а Солунем устав весь рух, а ворохобники воюють динамітовими бомбами. На стації Аматово 42 кілометри від Солуна висаджено дня 16 с. м. поїзд особовий у воздух, причім згинуло богато людей.

Та й болгарський князь не спочиває на рожах. Царські часописи „Пропорець“ виступає остро проти князя, кліти собі з него і висміває його, що він вихав за границю і тепер ніби для поратування здоровля перебуває на Угорщині. Згадана газета пише: „Треба лиш жалувати, що наш князь помінув спокійне і веселе життя мадярського лейтенанта і прийшов до нас.“

Кріпости в Країні, так і Тодорово належало давніше до родини Благайв, описля перейшло на власність Франгепанів, а в 1560 боронив кріпості від Турків славний герой Теодор Делі. Остаточно Турки его убили а вдовиця по нім, красна Яроліма віддала ся за другого героя Григорія Фаркусича, котрий описля згинув під Сигетом. Ми оглянули тут круглу башту, довкола котрої стоїть ледви кілька домів. Такі башти будовано в давніх часах на то, щоби люди з околиці на случай грозячої небезпечності мали де сковати ся перед ворогом. Коли й тут не було вже безпечно, то люди втікали в недалекі праліси на сусідніх горах. В наших часах вже ім не потреба крити ся і де давніше не було ні хатини ні живої душі ні дорозі, там нині котяться вози один за другим і люди їздять, як то кажуть „оказими“, бо ще не було часу, щоби прості вози перемінилися на фіакри.

З Тодорова пустили ми ся аж на саму границю. Долина розходить ся тут широко а посеред неї на високій горі видніє ся кріпость Велика Кладуша, котра хоч і розвалені, все ще страшно виглядає. Ще за угorskих часів не мала она спокою, а від коли стала турецкою, то кров плила тут струями. Тутешні Босанці найзважливіші в цілім краю, показали ще в 1878 р., що можуть; девять з них сперло цілій батальон царського войска і держали їх та не пускали через три дні. Ще 9 жовтня згаданого року вислано в сюю сторону войско, щоби розгнати ворохобників, але треба було довшого часу, щоби обстути Кладушу зі всіх боків; аж коли наспіла артилерія і стала кріпость бомбардувати, она піддала ся дня 20 жовтня і на тім закінчила ся віна. Ворохобники ніби то розбігли ся, а по правді взяли ся до розбіщацтва, котре аж тоді притихло, коли двох розбішаків, Османа Кесеровича і Джатера Гравовича, що в білій день напали на якогось купця і його убили, повіщено публично на постах для других. Але народ не завсіді однаково судить. Оба розбішаки стались народними героями і Османови поставили навіть на гробник, себ то памятник за єго хоробрість.

Н о в и н к и .

Львів дня 20-го серпня 1903.

— **Е. Вел. Цісар у Львові.** Після зовсім певних вістей з Відня Е. Вел. Цісар приїде до Львова дня 13 вересня о 8 год. 50 мін. рано в переїзді до Комарна на маневри кавалерії. О 12 год. верне Цісар з намістниківською палатою, де буде уділяти авдіенції, назад на дворець і поїде в дальшу дорогу.

— **Е. Вел. Цісар** жертвував з власних фондів 200 кор. запомоги на докінчене церкви в Арламівській Волі, мостиського повіта.

— **Цісарська стипендія.** З початком шкільного року 1903¹⁴ буде надана одна стипендія ім. Франц-Йосифа студентові гірничої академії в Пшибрамі в квоті 300 зл. в золоті. Подане треба вносити до кінця серпня с. р. до цісарської надворної канцелярії.

— **Іменування.** Міністер рільництва іменував асистента рахункового дирекції лісів і домен Йос. Хвойку офіціялом, а практикантів Володим. Маєра, Ів. Кліпісяка і Йос. Данеловського асистентами.

— **Полекші в військових вправах.** Ц. і. к. команда XI. корпусу у Львові видала ще в липні с. р. заряджене, аби аж до розпочаття великих маневрів в осені покликано до військових вправ резервістів, що працюють на рілі лише поза часом жити і аби на случай, коли би такі люди були вже покликані до війська, сейчас їх від тих військ вільнено. В наслідок просьби Президії Намістництва, команда XI. корпусу поручила додатково доповняючим командам окружним з уваги на невідрадні відносини селян у всіх дій Галичині, аби оправдані праці сяїх вільнене від осінніх маневрів по можності увагляднували.

— **З нотаріальних кругів.** Президент міністрів др. Кербер переніс нотаря Йос. Нараєвського в Динова до Березова і замінував нотаріального кандидата Якова Білевича з Мединич нотарем в Динові.

Кладуша єсть нині пограничною стацією для торговлі худобою, а ті, що мають з нею яке небудь діло, роблять тут добре інтереси. Вертаючи з Кладуши, минали ми ще три кріпости а то Підзамізд, Вранограц і Бузим. Всі они нині розвалені і всі лежать в прекрасній околиці. Найбільшою з них то Бузим, родинне місце Єлечичів. Єсть то величезна кріпость, обведена подвійними мурами з чотирома величими баштами на рогах. Она стоїть на височезній стрімкій скелі, котрої боки в долині вкриїть густим лісом, де давніше відбувалися лови на куни. Давна Славонія, як звістно, платила податки кунами, та ще нині має для того куну в своїм гербі.

В само полуднє під час найбільшої спеки побачили ми Уну знову. Ми доїхали до містечка Огоки (Острів). На базарі сиділи купці, аж омілюючи від спеки, а вся молодіж містечка в суміші разом з псами шукала прохолоди в ріці. Тут можна ще заїхати до старосвітської народної коршми, хоч на жаль вже і тут зробили одну „гостинну комінату“; коршма єсть вже лише для візників. Наша господиня поставила перед нас найсвіжіші яйця від курий таки з самої Огоки а до того й фляшку пива з Градиски.

Покріпившись, пустили ми в дальшу дорогу понад береги Уни зарослі вербодозами і доїхали так за годину до великого мосту на Уні в Крупі. Та й справді то великий міст, бо ріка стає тут аж на сто метрів широка. Місто Крупа має 2863 душ і лежить в прекрасній околиці а понад містом на високій горі піднімає ся велика, тепер вже розвалена кріпость. Доми в місті побудовані понайбільші часті вже по окупациї і для того мають новомодний вигляд. Крупа єсть то красне і богате місто а єго значінє головно в тім, що сюди переходить гостинець з Нові до Бігача, отже від границі до границі. В місті був як раз ярмарок і ми мали нагоду побачити тут ціле населене погранична. Тут стрітав я перший раз ісповідників православної віри. Під час коли магометанін, подібно як бистроокий Чорного-рець, своєю поставою і своїми рухами робить

— **З станиславівської єпархії.** Увільнені від конкурсного іспиту оо.: Мих. Бровко з Копачинець, Яків Сербинський з Кривча, Юл. Ставничий з Мишина, Лука Шуст з Самолуск, Йос. Киселевський з Рошнева і Север. Підляшецький з Залісся на 6 літ, а Іван Смольний на один. — Введені оо.: Ант. Бучко яко II. сотрудник в Городенці, Нартеній Чубатий яко експ. сотрудник в Головчинцях і Юл. Козловський яко завідатель в Стрільчі.

— Асигнована плата для приватних сотрудників: в Звіничі, Побережу, Ворволинцях і Джуріві. — Ординаріят відніс ся о титул стола для укінчених богословів: Ант. Аксентія, Вас. Барана, Мих. Бурчицького, Ігн. Вовчука, Льва Воробкевича, Тита Галущинського, Теод. Глібовицького, Володим. Косевича, Філ. Лабенського, Івана Лятишевського, Влад. Ростковича, Вас. Стрільцева, Івана Устяновського, Влад. Хойнацького і Ілар. Цибика.

— В учит. семінарії жіночій у Львові розічніть ся поправчі іспити дні 17 вересня с. р. о 8 год. рано письменною частию.

— **Кваліфікаційний іспит** на учителів(льки) народних шкіл перед іспитовою комісією у Львові розічніє ся дні 30 вересня с. р., а на учителів(льки) виділових шкіл дні 15 жовтня с. р. о 8 год. письменними задачами. Подана о припущене до іспиту треба внести найпізніше до дні 20 вересня с. р.

— **В женськім інституті** заснованім „руським товариством педагогічним“ у Львові єсть ще кілька вільних місць. Просить ся поспішити зі зголосеннями, бо інститут отирає ся на обмежене число панночок, тому ті, що зголосять ся в послідній хвилі, не будуть могли бути приняті. В інституті дешевий ім. с.в. Ольги вже всі місця заняті. Зголосені до дорожнього інституту належить висилати під адресою М. Вілецька у Львові, ул. с.в. Николая ч. 8 П. поверх.

— **З Перемишля** пишуть, що кваліфікаційний іспит на учителів шкіл народних розічніть ся перед тамошньою комісією іспитовою дні 30 вересня с. р. Подана треба внести найпізніше до дні 20 вересня с. р. на руки дотичних рад шкільних окружних.

вражінє чоловіка свободного і сьмілого, такого, котрий як би лише на то створений, щоби приказував, то православні, люди по найбільші часті черноволосі, малого росту і худощаві, роблять вражінє закріпощеного народу, виглядають як невільники. Але то й не Серби з роду; то македонські зайди, котрих предки були Волохами. Они зайшли сюди перед двістю а може триста роками, стали Сербами і вже в часах сербського королівства були пастухами і невільними людьми, підданими. Крупа єсть містом дуже торговельним, а тутешні купці, Серби роблять маєтки. Єсть тут також богато й зайшли з Австро-Угорщини люді, они так зручно займають ся лихвою, що многі з них поробили ся вже міліонерами. Тоті люді становять в пригоді не лише магометанам, але й християнам і як всюди так і тут деруть шкіру з людей. Але побіч них суть ще й магометанські лихварі. Щоби сему лиху зарадити, установило правительство повітові фонди запомогові.

Найбільша займавість в охрестності Крупи то жерело ріки Крушниці. Ми поплили туди човном по Уні і станули там за півтора години. Жерело то окружують височезні стрімкі скали а з печери в споді буває відразу така величезна струя води, що пливучи даліше творить вже ріку. Недалеко від жерела стоїть на ріці богато опустілих нині млинів. По прогульнці до сего жерела поїхали ми до Нові а звідси вже в своїсі.

Отєя маленька часть Босні, північно-західна єї закутина вже ся, як видимо, з істориєю Угорщини і она то була безпосередною причиною, що Мадяри, коли прийшли до окуповані турецьких провінцій, набрали були великою охоти сподути окуповані краї безпосередно з краями угорської корони.

2. З Броду до Сараєва.

Через великий зелізний міст на Саві в'їжджає поїзд угорської державної зелізниці на дверець в босанськім Броді. Чи ідемо з Відня,

— З залізниць. З причини роботи при реконструкції здіржано загальний рух поїздів межи Надвірнянським передмістем а Слободою румунською, коломийських локальних залізниць, на час від 17 до 25 с. м. включно.

— В Ілинцях, снятинського повіту, відбудеться в неділю дня 23 с. м. заходом тов. „Народна Спілка“ вечорок в пам'ять 42-их роковин смерті Тараса Шевченка. Вступ для селян 10 сот., а для інтелігентів 1 кор. По вечорницях комерція.

— З Яворова. В неділю дня 30 с. м. о 5 год. пополудни відбудеться в салі „Сокола“ отворене філії „Просвіти“. На се съято має приїхати з рефератом відпоручник головного видлу „Просвіти“ зі Львова і кількох послів.

— Тягнене льосів. При тягнену льосів товариства кредитового земського у Відні припала головна виграна 90.000 корон на серпень 3986 ч. 13; — 4.000 корон виграла серія 9429 ч. 57, а по 2000 корон виграла серія 680 ч. 96 і серія 1605 ч. 44.

— Болгарського князя окардано. Поліція в Міській донесла будапештській поліції, що з залізничного вагона, в якім находилися річи болгарського князя Фердинанда, пропала скриня з дорогоцінностями величезної вартості. По злодіях нема ніякого сліду.

— Убийство. В заявленю для божевільних в Кульпаркові номер оногди один з недужих, Франц Струцик. При секції показалося, що Струцик мав чотири ребра поломані і кроваві знаки на селезінці та на лівім легкім. Переведене в тій справі слідство викрило, що Струцик побив так дозорець Василь Вахула, котрий так само знущався над іншими хорими, лише они боялися его мести і перед ніким не жалувалися на него. Вахулу арештовано.

— День папи. Римські дневники описують, як новий папа проводить перші дні свого по-бути в Ватикані. По дуже малій вечері папа іде о 10 год. на супочин. Рано встає о 6. год. і в окруженні швайцарської гвардії іде до Сикстинської каплиці. Там при однім з престолів відправляє Службу Божу в сослуженню

чи в Будапешту або Загребу — каже Реннер²⁾ — мусимо завсідги переїзджати довгі простори низини, а перше вражене, яке на нас робить Босна, не зміняє під взглядом красвиду нічого на тім образі. Брод лежить все ще в долині Сави, а місточко, що має яких 2000 жителів, показує подорожному мало що інтересного. Але перші мінарети, що мовби тоненько фігури показують до неба, дають знак, що вступаємо в область іслама. Дворець лежить трохи далі від міста; тут треба пересідати ся, бо залізниця межи Бродом а Сарацом, довга на 269 кілом., має вузкий шлях а вагони суть значно менші, як на залізницях зі звичайним шляхом. Суть місця I., II., III. і IV-ої класи. Чужі люди їдуть майже виключно лише першою або другою класою. Але й босанські купці та й магометанські властателі більшої по-слости уважали би то собі за низше свого достоїнства, коли б купували білет низшої класи. Ціна білетів єсть мірна, для низших класів навіть дуже дешева. Залізницю управляет установлена в Сараеві дирекція босансько-герцеговинських залізниць державних.

В Босанськім броді перейшов через Саву під час свого сьмилого походу в 1697 р. кн. Евген Савойський. Тут відбувся, як вже звестно, перехід австро-угорської армії в 1878 а в 1885 р. стався ту цісар Франц Йосиф на босанські землі. На спомин того виставлено тут памятник. Але хто знат старий Брод, де була лиши одна довга, повна болота і съміти улиця, той здивує ся, коли зайде до нинішнього міста та побачить будинки призначенні для урядів і до приватного ужитку і той розріст, який тут настав та все ще збільшується. Доми магометан, що правда, остались такі самі, они по найбільшій часті з дерева і тут в низині, задля того, що виставлені на повінь, побудовані на паллях; на них все ще видно мало симетрії і зверхнійкраси, але то вже такий турецький звичай, а впрочому вже і поодинокі магометани знають вартість домам побудован-

секретаря, монс. Брессана і в присутності кількох осіб, що належать до папського двора. По богослуженню папа повертає до свого мешкання на сніданок. Опісля починають ся авдіенції, вперед давних знакомих, потім урядові. В полуночне обід, зложений з зупи, мяса, ярини, овочів і кави. По одногодинній відпочинку папа молить ся через пів години, почім відвідують ся знов авдіенції. Кілька разів денноявляється у папи кардинал Мері дель Валь і приносить листи і депеші та складаєзвіти. Дня 7 с. м. папа призначає членів льомбардської колегії і при працію відохвається до них: „Я не буду міг вас відвідувати, але за те ви можете приходити до мене. Ви певні, що мене все застанете.“

— Помер о. Іполит Козловський, парох в Огрільчи, городенського деканата, в 61-ім році життя а 30-ім съященства.

Господарство, промисл і торговля.

— Ц. к. Дирекція залізниць державних оповіщує, що дня 14 с. м. привернено загальний рух на шляху Торське-Ворволинці. Поїзди ч. 3655 і 3660 будуть переходити тілько на шляху Біла чортківська-Товсте.

ТЕЛЕГРАМИ.

Будапешт 20 серпня. Вчера о 7½ год. приїхав тут Є. В. Цісар. На улицях, котрими їхав Монарх, публіка витяла Єго гримкими окликами.

Константинополь 20 серпня. Число сконцентрованих в Солуній войск (ІІ корпус) виносить 170.000.

ним на європейський лад. Але й в сих домах не обійтися ніколи без окремого відділу для жінок з дерев'яною решіткою перед вікнами (мушараабіє), а так само, по найбільшій часті від сторони города і без так званого „дізантане“, балькона, обведеного дрібною дерев'яною решіткою, з поза якої все добре видно на дворі, але до середини не можна заглянути.

Першого враження чужого, орієнタルного життя дізнає підорожний в реставрації на двірці, де мусить звичайно чекати цілу годину. Там сидять вже пооднакові типи населення: високого росту магометанський дідич в широких як міхі штанах, а понизше колін дуже вузках, в турецькім кафтані яскравої барви, з широким поясом та у феzi на голові, обвіннім турбаном довколо. Коло него видно православного купця, котрий, коли вже не перевівся звсім по європейські, та обураний як тямто, лише одіє на нім темної краски, відтак шланель (іспанський жід), всілякі представителі селянства, по котрих одію можна зараз пізнати, якої хто віри, а поміж уніформами військові і цивільні урядники. Зрідка коли показуються в съядальні і турецькі жінки заслонені грубі фереджі і яшмаком, в жовтих чоботах і в одію, котре закриває обережно всяку красу, скоро ще в які. Але страви і напитки то вже зовсім західно-європейські і перша година на босанські землі ще нікому не навчувалася ся. Хто не уміє говорити краївою мовою, по сербські, той може не лиш на залізницях та й у многих купців а остаточно і з зайшлими людьми розмовити ся дуже добре по німецькі. Межи молодшим поколінням єсть вже богато людей, що виучились добре говорити по німецькі, хоч їх до того ніхто не змушував.

(Дальше буде).

Париж 20 серпня. Оборонець Тереси Гумбергової адв. Ляборі заявив вчера по промові прокуратора, що она повірила єму тайну цілої справи і не позволила єї виявити аж до хвили, коли она сама буде уважати, що наспіла пора виявить єї.

Курс львівський.

Дня 19-ого серпня 1903.

I. Акції за штуку.

К. с.	К. е.	під- тати дають
535	545	
—	260	
575	585	
—	350	

II. Листи заставні за 100 зр.

Банку гіпот. 4% корон	97·80	—
Банку гіпот. 5% преміюв.	111·25	—
Банку гіпот. 4½%	100·80	—
4½% листи застав. Банку краев. .	101·—	102·40
4% листи застав. Банку краев. .	98·75	99·45
Листи застав. Тев. кред. 4%	98·50	—
" 4% льос. в 41½ літ.	98·50	—
" 4% льос. в 56 літ.	98·55	99·25

III. Обліги за 100 зр.

Пропінайційні гал.	99·80	100·50
Обліги ком. Банку кр. 5% II ем.	101·70	—
" " 4½%	101·75	—
Заліз. локаль. 4% по 200 кор.	98·80	99·50
Позичка краев. з 1873 по 6%	—	—
" " 4% по 200 кор.	99·30	100·—
" " м. Львова 4% по 200К.	96·30	—

IV. Льоси.

Міста Кракова	77·—	84·—
Австр. черв. хреста	54·—	55·25
Угорськ. черв. хреста	26·50	27·50
Іт. черв. хрес. 25 фр.	—	—
Архік. Рудольфа 20К.	68·—	72·—
Базиліка 10 К	18·90	19·90
Joszif 4 К.	8·25	9·50
Сербські табакові 10 фр.	9·50	11·—

V. Монети.

Дукат цісарський	11·24	11·40
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок німецьких	116·80	117·50

4·80

5·—

Надіслане.

Рідка случайність! Практично-мето-
дичний курс науки язика англійського, ви-
силає письменно в тиждневик „Лікар“ з ви-
говором, за нагородою 2 К місячно. Vickers-
Янковський, учитель в Голіни коло Калуша,
пошта в місці.

Контора виміни

ц. к. управ. галиц. акц.

Банку гіпотечного.

купує і продаває

всі папери вартістні і монети
по найточнішім курсі дневним, не числячи ніякої
провізії.

Ново отворений

СКЛАД ФУТЕР і РОБІТНА КУШНІРСКА
під фірмою

I. Дапенгаймер і Ст. Старнавський

при ул. Валовій ч. II A)

виконує всілякі замовлення в найкоротшім часі по
уміренних цінах.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

²⁾ Renner, Durch Bosnien u. die Herzegowina, з многими ілюстраціями.

На всякий десяток кос даю одну косу і камень безплатно, то есть даром.

Довгота в центиметрах	65	70	75	80	85	90	95	100
за одну штуку	2·10	2·20	2·30	2·40	2·50	2·60	2·65	2·70
з каменем Кор.								
на 1 кгр. ион- силку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Карпатські срібно-сталеві коси мають тонке як папірок, легке як перо полотно, котре тве як бритва найтвершу (шевінку), то есть гірку траву і віже; що тілько попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стону тільки незважно аживають ся і мозольну роботу хлібороба на половину лекшу роблять. Приятна, легка робота на поли справляє радість всякому хліборобові, тому всякий косить тільки карпатськими срібно-сталевими косами.

Серпі озубрені з англійської сталі дуже добре жнуть віже і легко перетинають, так, що ве чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Ціна за одну штуку 30 кр., то є 60 сот. На якє замовлене треба прислати 2 корон задатку, без задатку не висилась нікому. На ждане цінники даром і оплачено, просить запамятати нашу адресу. З почтенем:

Александр Нопач,
Струтин вижний, п. п. Долина коло Стрия.

Товариство взаємного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришено зареєстроване в обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інtabульованих і за порукою 1,239.243 К. ЧЛЕНОМ може бути тілько обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів в 2.391 в 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4% . Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні цілі: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті цілі роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІЇ в справах позичок уділяє Дирекція і агенти.

Головна агенція дневників

ст. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може принимати оголошення виключно лише агенція.

СТЕЛЯ

найновіший інструмент сальниковий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболевський голдинкар у Львові, п/вона Марійска (готель Французький).